

RADIONICA: Being OK with being different (Prihvatanje različitosti)

Razred: 7. a, OŠ Stjepana Radića Bibinje

Razrednica: Marina Lisica

ISHODI:

- Učenici prepoznaju razlike u gledanju na svijet među ljudima
- Učenici prihvataju različitosti
- Učenici uviđaju utjecaj predrasuda i stereotipa na mišljenje te važnost objektivnog mišljenja
- Učenici postaju svjesni mogućih pogrešaka pri procjenjivanju tuđih vrlina i mana

Trajanje: 2 školska sata

Aktivnost 1.)

Priča „Došljak“ (M. Rijavec: Čuda se ipak događaju)

U jedno arapsko selo došao je čovjek koji se tu želio nastaniti. Na putu je susreo starca i upitao ga kakvi su ljudi u selu. Starac mu je odgovorio pitanjem: „A kakvi su bili tamo gdje si do sada živio?“ „Loši“-odgovori došljak. –„Svi pakosni i svađalice!“

„Produži stranče dalje. I ovdje su takvi ljudi.“ – odgovori mu starac.

Nakon izvjesnog vremena u selu se pojavio drugi stranac. I on se želio tu nastaniti. I njemu je starac postavio isto pitanje a došljak mu odgovori: „Dobri su bili ljudi, lijepo smo se slagali, ali ja sam odlučio promijeniti sredinu.“

„I ovdje su dobri ljudi“ – odgovori starac. „Slobodno se tu nastani, bit će ti lijepo.“

Očito je da i o nama ovisi hoće li nam drugi biti dobri ili loši. Ako smo usmjereni na pozitivno u drugima, zapažat ćemo prvenstveno njihove vrline, a ako smo usmjereni na negativno, zapažat ćemo njihove mane. Naravno, većini je mnogo lakše zapažati mane.

Često od drugih očekujemo da se ponašaju onako kako nama odgovara, ne uvažavajući pritom individualnost, različitost i originalnost te osobe. Ne postoje dvije iste osobe. Zato je važno biti tolerantan i našu različitost doživljavati kao mogućnost nadopunjavanja, a ne kao izvor sukoba i nesporazuma.

Aktivnost 2.)

SAVINUTI PAPIR (preuzeto iz priručnika „Humane vrednote“ hck)

Učiteljica svima podijeli bijeli A4 papir. Naglašava da ne smiju gledati jedan u drugoga, da rade brzo i na način na koji misle da treba raditi i da ne postavljaju pitanja jer ne mogu pogriješiti.

Uputa: **presavij papir, otkini kut, presavij papir, otkini kut, presavij papir, otkini kut, presavij papir, otkini kut, rastvori papir.**

Pitanja: *Imamo li dva ista papira? Zašto nemamo? Je li netko nešto pogrešno učinio?*

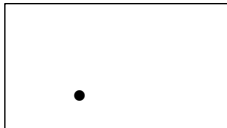
Kakav bi bio svijet kada bismo svi razmišljali na isti način?

U kojem smislu je zanimljivije kada postoje različita gledišta?

Aktivnost 3.)

CRNA TOČKA (Yvon Cousineau: Odgojne vježbe za rad u skupinama)

Učiteljica stavlja na ploču A4 papir s crnom točkom te traži od učenika da na papirić napišu što vide.

Većina ljudi odgovara da vidi crnu točku iako ona zauzima svega 1% površine papira.

Preostalih 99% površine papira zauzima bjelina, međutim tu bjelinu rijetki opažaju. Crna točka većinu „bode u oči“.

Slično se događa i u životu prilikom našeg opažanja drugih ljudi. Njihove mane nam upadaju u oči (poput crnih točaka) i zamagljuju pogled pa ne vidimo njihove dobre strane (njihovu bjelinu).

Aktivnost 4.)

VEČERNJE VIJESTI (preuzeto iz priručnika „Humane vrednote“ hck)

Učiteljica objašnjava što su to predrasude i stereotipi. Podvrgavanje stereotipu se događa kad vjerujemo da skupina ljudi posjeduje stanovite istovrsne kvalitete, a nema individualnih razlika. Učiteljica napominje da su stereotipi vjerovanja.

Svaki učenik napiše neko svoje vjerovanje o nekoj skupini ljudi (svi učitelji, svi policajci, svi Židovi, svi ljudi plavih očiju, sve cure, svi dečki, sve gluhe osobe, sve osobe u invalidskim kolicima, svi stari ljudi, sve bebe, svi Nijemci... - učiteljica im podijeli unaprijed pripremljene papiriće sa nekom skupinom ljudi). Učenike podijelite u skupine po 3. Skupine dobivaju radni list “Večernje vijesti”. Primjer se čita svima. Unutar skupine podijele se na uloge (2 novinara i jedna osoba koju se intervjuira). Intervjuirani čita svoje vjerovanje. Jedan novinar u svojoj vijesti upotrebljava to vjerovanje, drugi ne tj. jedan od reportera piše kratku vijest slažući se s njegovim vjerovanjima. Drugi reporter piše kratku vijest ne slažući se s tim vjerovanjima. Učenici potom zamijene uloge sve dok svaki učenik u grupi ne bude intervjuiran.

Učitelj postavi klupu i dvije stolice na čelo razreda. Dobrovoljci sjednu za stol kao TV voditelji i predstave suprotna gledišta jednog stereotipa.

Rasprava: Kakve su posljedice moguće kad se slučaj promatra samo s jedne strane i jednog gledišta? Je li uvijek potrebno ljude procjenjivati kroz “dobro” i “loše”? Kakve posljedice mogu imati ljudi u životu kad ih olako procjenjujemo i stavljamo im “etikete”? Kakav je osjećaj kad netko ne razumije tvoje gledište o nekom problemu?

Razgovarajte kako novine i televizija često prikazuju različite skupine u pozitivnom ili negativnom smislu. Zatražite od učenika da izraze svoja mišljenja o utjecaju koje imaju novine i televizija s obzirom na to kako se shvaća skupina.

VEČERNJE VIJESTI

Mišljenje: Djevojke nisu dobri atletičari

Reporter A: Dobra večer. Ovo su vijesti u osam sati. U današnjim vijestima otkrivamo kako ima djevojaka koje ne mogu igrati nogomet. One nisu tako snažne kao dečki (Oprostite djevojke!). To je sve u današnjim vijestima. Laku noć.

Reporter B: Dobra večer i zdravo! Ovo su vijesti u šest sati. Danas u vijestima objavljujemo interesantno otkriće znanstvenika sa Princetona. Otkrili su kako su mnoge djevojke vrlo dobre u sportu. Činjenica je da neke djevojke mogu brže trčati nego neki dečki, a neke mogu podići i veći teret. Neke djevojke mogu igrati nogomet isto tako dobro kao i dečki. Naprijed djevojke! To su bile vijesti. Laku noć.

Mišljenje:

Reporter A:

Reporter B: